

Tisková zpráva – nová obrazová výstava v berounském Muzeu Českého krasu

Krajinou Krasu Český kras očima umělců a dětí

Beroun 21. února 2022

V Muzeu Českého krasu bude 24. února 2022 zahájena výstava obrazů s tematikou Českého krasu. Má název *Krajinou Krasu* a podtitul *Český kras očima umělců a dětí*.

K vidění budou díla známých autorů z muzejních a galerijních sbírek. Svoji tvorbu zde budou vystavovat také současní malíři s vazbami k regionu (Žabinský, Souček, Pokorný, Vydra, Šmejkal, Petříček, Makovská, Zálom, Fišák, Smetanová, Polívková, Tichá, Cílek, Kabát, Furčák, Pátek). Součástí výstavy budou také malby a kresby osobností regionu (např. Rettigová, Talich, Nepil, Novotná) a místní přírody od žáků berounské ZUŠ Václava Talicha.

Námětem většiny obrazů jsou nejznámější přírodní scenérie jako např. skály, lomy a říční zákoutí. Zajímavé je srovnávat odlišné, často velmi originální pojetí krajiny v podání jednotlivých umělců, které inspiroval kraj mezi Prahou a Berounem. Některé obrazy zachycují také překvapivá místa – např. industriální díla a lanovky nebo krápníkovou výzdobu Koněpruských jeskyní.

Výstava v číslech

obrazy ze sbírek – 9 ks

zapůjčené obrazy - 18 ks

obrazy ze ZUŠ - 88 ks

nejstarší obraz – Vilém Ströminger: Karlštejn (2. pol. 19. století)

největší obraz – Vladimír Kabát: Srbsko (120x100 cm)

Výstava se koná u příležitosti letošního **50. výročí založení CHKO Český kras**. Prohlédnout si ji můžete do 8. května 2022 v Jenštejnském domě na Husově náměstí. Celkem uvidíte 115 obrazů, které byly vytvořeny různými technikami (olejomalba, pastel, akvarel, linoryt). Dva obrazy bylo zapůjčeny z Galerie Středočeského kraje.

V tomto roce se ještě vzhledem k výročí CHKO bude konat **reprezentativní, historicko-přírodovědná výstava Český kras a jeho lidé**, kterou Muzeum Českého krasu připravuje ve spolupráci se Správou CHKO Český kras.

Výstava v otázkách

Čí obrazy jsou na výstavě k vidění?

Vystavení autoři jsou umělci s vazbou k regionu, ale i bez ní. Jsou mezi nimi bytostní krajináři, ale i malíři, kteří se krajinomalbě věnovali jen krátce. Vznik nejstaršího a nejmladšího obrazu od sebe dělí takřka 150 let,“ uvádí **Mgr. Dana Hradilová, historička MČK a kurátorka výstavy.**

Jak byly autoři a obrazy vybírány a získávány?

„Původně jsme chtěli vystavit obrazy známých umělců z našich sbírek a doplnit je zápůjčkami z jiných muzeí a galerií. Rozhodli jsme se oslovit také místní ZUŠ Václava Talicha. Při přípravách výstavy nás ještě napadlo, že bychom představili také současné malíře a jejich ztvárnění krajiny Českého krasu,“ uvádí **Mgr. Lenka Stelšovská, produkční MČK.** *„Původně jsme měli vytipováno jen pár známých regionálních autorů. Nakonec je jich zde ale zastoupeno přes deset. Mnozí z nich byli dosud veřejnosti spíše neznámí. Pátrali jsme v regionálních publikacích, na webových stránkách a facebookových profilech autorů. Pomohly nám také kontakty z našeho loňského projektu Galerie ve výloze, při kterém jsme po dobu covidového uzavření muzea prezentovali místní výtvarnou scénu ve výloze Jenštejnského domu, sídla MČK, a někdy i náhoda (viz Exponát s příběhem),“* dodává **Lenka Stelšovská.**

Existuje umělec, kterého bychom mohli označit jako „malíře Českého krasu“?

„Snad bychom tak dříve mohli mluvit o berounském malíři Karlu Součkovi, který v 80. letech dokonce uspořádal výstavu věnovanou krajině Českého krasu. O většinu svých děl však bohužel přišel při povodních v r. 2002 (https://berounsky.denik.cz/pribehy_vody/karel_soucek_20070809.html) *Jeden z jeho dochovaných obrazů, který naštěstí máme ve sbírkách, bude samozřejmě vystaven. Jinak dnes již neexistuje malíř, kterého bychom mohli takto jednoznačně pojmenovat. Tuto*

krajinu zachycovali různí tvůrci spíše jednorázově při svých pobytech v regionu,“ vysvětluje kurátorka Dana Hradilová.

Jaké obrazy Českého krasu jsou nejcennější?

Český kras zaujal i věhlasné malíře. Nejznámějším a nejvíce ceněným autorem, který zachytil krajinu kolem Berounky, je jednoznačně **Václav Špála**. V polovině 20. let namaloval několik obrazů s tímto námětem, jejichž hodnota je dnes několik miliónů korun. Bohužel není možné vystavit je fyzicky, proto některá z těch děl návštěvníkům prezentujeme alespoň v elektronické podobě včetně krátkého videa, které přibližuje jejich vznik,“ upřesňuje kurátorka a dodává: „Divácky nejděčnější budou zřejmě čtyři perokresby od **Káji Saudka**, který od konce 70. let pro Československou speleologickou službu ilustroval bulletin Speleo. Nezaměnitelným stylem ztvárňují Velkou Ameriku a oblast kolem Kotýzu.“

Proč existuje tolik obrazů, které ztvárňují krajinu CHKO Český kras?

„Český kras představuje velmi atraktivní krajinářskou předlohu. Příroda vytvořila nádherné scenérie v podobě kaňonovitého údolí řeky Berounky, vápencových skal, náhorních planin a stepí, lidská činnost je doplnila o lomy a architektonické klenoty,“ vysvětluje Hradilová.

Exponát s příběhem

„Pátrání po dílech s tematikou Českého krasu bylo plné překvapení. Když už jsme si mysleli, máme výběr kompletní, dozvěděli jsme se náhodou, že na obecním úřadě v Srbsku mají vystavenou grafiku s místním industriálním motivem – lanovkou a bunkrem. Při přebírání obrazu nás ve vedlejší kanceláři upoutal rozměrný obraz znázorňující Srbsko z netradiční perspektivy. Díky ochotě paní starostky bylo ještě ten den vyřízeno zapůjčení obrazu od místního nadšeného malíře pana Vladimíra Kabáta, nám dosud neznámého autora,“ popisuje **Mgr. Vlastimil Kerl, vedoucí oddělení návštěvnického provozu** a doplňuje: „Rozměrný obraz zaujme i svým vznikem. Namalován je podle fotografie pořízené z hasičského jeřábu, který při dětském dnu vyzvedával zájemce do výšky 50 m. Pan Kabát překonal svůj strach z výšek, pořídil z plošiny jeřábu sérii fotek a podle ní pak namaloval několik obrazů,“ upřesňuje **Vlastimil Kerl**.

Jak se do výstavy zapojili žáci berounské ZUŠ Václava Talicha?

„Naši žáci zde vystavují portréty berounských osobností. Kresby vznikly po dohodě s Muzeem Českého krasu, které nás loni informovalo o chystané výstavě. Dalším důvodem jejich vzniku

*byl nápad učitelky Olgy Yakubovské na vytvoření školního kalendáře na rok 2022. Oba projekty bychom s našimi žáky nestíhali, zvolili jsme proto kombinaci a vytvořili rozsáhlou sérii portrétů. Některé jsou k vidění v kalendáři ZUŠ a další jsou součástí výstavy v muzeu. Na portrétech pracovala zhruba stovka žáků pod vedením Andrey Borovské a Olgy Yakubovské. Nejmladší žákyní je 5 let a nejstaršímu studentovi 18 let. Do výstavy jsme nakonec zařadili také obrazy, které zachycující přírodu regionu,“ vysvětluje **MgA. Andrea Borovská, učitelka výtvarného oboru na ZUŠ Václava Talicha.***

Seznam autorů prezentovaných děl (v abecedním pořadí)

Jiří Cílek (1910–1975), malíř, grafik, typograf a pedagog. Vytvářel mj. grafické předlohy pro časopisy Signál a Mladý svět, navrhl také pohlednice či obálky několika knih

Jaroslav Fišák (* 1947), původně vojenský meteorolog, výtvarný samouk-krajinář se zaměřením na Berounku a její okolí

Jan Furčák (* 1926), válečný veterán, po druhé světové válce působil jako vojenský psycholog. Maluje pro relaxaci, ztvárňuje především přírodní motivy a Beroun a jeho okolí

Jaroslav Goldmann (1934–1995), berounský výtvarník, zaměřením bytostný krajinář, působil také jako pedagog, zpěvák, herec a konferenciér v Berouně

Vladimír Hlubuček (1928–2013), vystudoval Akademii výtvarných umění, maloval především českou krajinu (Pojizeří) a Prahu, později jezdil malovat také do zahraničí

Jiří Jelínek (1901–1941), královský rodák, působil jako malíř, ilustrátor, knižní grafik a typograf. Zemřel v koncentračním táboře Mauthausen

Vladimír Kabát (* 1958), pracoval jako zeměměřič, žije v obci Srbsko, kde provozuje malou galerii, malování má jako koníček

Jiří Kahoun (1942–2017), berounský výtvarník, v díle toho slavného spisovatele (např. Příběhy včelích medvídků) a ilustrátora se dochovala perokresby řeky Berounky pod Tetínem

Jaroslav Kotas (1909–1981), bytostný krajinář, námětem jeho děl byla především krajina přetvářená člověkem (městská zákoutí, ulice). Do své tvorby zahrnul také motiv z Českého krasu.

Karel Liebscher (1851–1906), významný český malíř-krajinář. Pro jeho tvorbu je typický výběr malebných scénérií, harmonie a úhlednost; zachytil také krajinu mezi Srbskem a Tetínem. Působil také jako ilustrátor (např. známá publikace *Hrady a zámky* od Augusta Sedláčka)

Květa Makovská (* 1942), dlouholetá berounská pedagožka, kromě malování se věnuje také keramice

Michal A. Odehnal (* 1909–s.d.), berounský rodák, řeku Berounku u Srbska zachytil na několika grafických listech. O jeho životě a díle je k dispozici jen málo informací.

Zdeněk Pátek (* 1958), dětství prožil v Mníšku pod Brdy. Věnuje se jako koníčku krajinomalbě, maluje nejčastěji Podbrdsko a krajinu kolem Berounky, v oblibě má hlavně olej a akvarel.

Tomáš Petříček (* 1975), berounský výtvarník a pedagog, zaměřuje se především na abstraktní tvorbu, krajinu ztvárňuje výjimečně. Pro jeho obrazy je typická žlutá a modrá barva

Zdenka Polívková (1948–2021), berounská malířka a pedagožka, do své tvorby zahrнула také několik scénérií z Českého krasu. V krajinomalbě je realistická, v tiscích došla k abstrakci

Karel Pokorný (1944–2018), bývá nazýván malířem české krajiny, autor asi 2100 děl, maloval také okolí Berounky, známé jsou pohledy na řeku z tetínské skály

Kája Saudek (1935–2015), malíř, ilustrátor a komiksový kreslíř, ilustroval např. komiks *Tajemství Zlatého koně*, navrhl obálku knihy *Tetín/Speleologický a historický* z roku 1979. V r. 1979 navázal spolupráci s Českou speleologickou společností, která mu umožnila vydávat komiksy v nákladech několika tisíc výtisků jako materiál pro svou vnitřní potřebu (tzv. zájmový tisk)

Marie Smetanová (* 1979), absolvovala Kunstseminar Luzern, žije na Tetíně, zabývá se figurální malbou i malbou krajiny, pořádá malířské kurzy v plenéru pro veřejnost

Karel Souček (* 1938), berounský rodák, bývá nazýván malířem Českého krasu, mnoho jeho obrazů zničilo povodeň v roce 2002. Pracoval jako výtvarník propagačního oddělení Královodvorských železáren

Vilém Ströminger (1845–1941), malíř širokého výrazového rejstříku od romantismu až po realismus. Maloval především olejomalby, v klasickém pojetí kompozice o třech plánech (popředí, prostředí, pozadí). Jeho krajiny mají často jako dominantu hradní architekturu

Tomáš Šmejkal (* 1967), berounský výtvarník. Technikou perokresby, akvarelu, olejomalby, zachycuje nejčastěji přírodu, maluje také portréty či stará berounská zákoutí

Tatjana Tichá (* 1941), architektka žijící v Praze, kreslením a malováním se začala zabývat po ukončení své profesní činnosti, její dílo spojuje okouzlení přírodou a krajinou

Jiří Vydra (* 1938), malíř, sochař, grafik – žije a tvoří ve Svaté na Berounsku, kromě sochařské práce se věnuje také krajinomalbě. Inspiraci čerpá převážně z okolí řeky Berounky.

Luboš Zálom (* 1981), berounský zastupitel, profesně působící v IT, ve volném čase se věnuje malování

Viktor Žabinský (* 1944), berounský umělec, bytostný krajinář, autor netradičních čtvercových obrazů, kterému učarovalo okolí Berounky. Restauroval také nástěnné obrazy na významných památkách, učil na Střední pedagogické škole v Berouně.

V případě jakýchkoli dotazů se na mě obraťte.

S pozdravem

Mgr. Vlastimil Kerl
pracovník propagace, PR a marketingu
vedoucí oddělení návštěvnického provozu

Muzeum Českého krasu, p.o.
Husovo náměstí 87, 266 01 Beroun
telefon: 601 374 208
www.muzeum-beroun.cz
propagace@muzeum-beroun.cz
www.facebook.com/muzeumberoun
www.facebook.com/geoparkbarrandien